

Chapter- 11

Chapter Name – पुष्पोत्सवः

STUDY NOTES

अस्माकं भारतदेशः उत्सवप्रियः । अत्र वहवः उत्सवाः पालयन्ति ।

शस्योत्सवः, धर्मिकोत्सवः, पशूत्सवः, पुष्पोत्सवः इत्यादयः । एतेषु पुष्पोत्सवः अन्यतमः ।

पुष्पोत्सवस्य अपर नाम किम् जानन्ति वा ? अस्य अपर नाम भवति फूलोंवालों की सैर ।

एतत् कथनात् पूर्वं शिक्षकः छात्रान् विविच्नानाम् पुष्पाणाम् प्रदर्शनम् करोति ।

चमेली, चम्पा, गेंदापुष्पम्, कनैर्, जपाकुसुमं, पलाशपुष्पम् इत्यादयः ।

शिक्षकः अन्तिमानुच्छेदस्य व्याख्यानम् करोति । यथा –

अयं पुष्पोत्सवः दिवसत्रयं भविष्याति ।

एतत् अतिरिक्त अन्यानि उत्सवानि अपि अद्यन्तनीय दिवसे परिपाल्यते ।

विविधानाम् क्रिडानाम्, मल्लयुद्धं, कब्बड्डी, पतझानाम् उड्हुयनम् प्रचलति ।

विगतेभ्यः द्विशतवर्षेभ्यः अनन्तरं इयं परम्परा प्रचलति । परन्तु अद्यतनीय दिवसे स्थगिता जाता ।

परन्तु स्वाधीनता अनन्तरं इयं परम्परा पुनः प्रचलिता आरब्धाः ।

अद्यापि इयं परम्परा सोल्लासम् सोत्साहम् परिपाल्यते ।

शिक्षकः पुष्पोत्सवस्य उपरि पुनरालोचनां कुर्वन्ति ।

छात्राः ध्यानेन शृण्वन्ति ।

यदि किञ्चित् शङ्का: अस्ति तर्हि शिक्षकः उदाहरण माध्यमेन शङ्का निवारणम् करोति ।

व्याकरणजनित शङ्का भवतु अथवा पुस्तकान्तर्गत शङ्का भवतु ।